

"ارائه خدمات توانبخشی به دانش آموزان استثنایی"

مقدمه :

سازمان آموزش و پرورش استثنایی طبق قانون تشکیل سازمان آموزش و پرورش استثنایی مصوب ۱۳۶۹/۹/۲۱ مجلس شورای اسلامی، در چارچوب اساسنامه مصوب این سازمان در حال ارائه خدمات آموزشی، پرورشی و توانبخشی به دانش آموزان استثنایی می باشد.

اهداف این سازمان طبق اساسنامه آن به شرح زیر می باشد:

- طراحی سیستم آموزشی، پرورشی، و توانبخشی به نحوی که ناتوانیهای ذهنی و جسمی کودکان و دانش آموزان استثنایی جبران گردد و آن گونه کودکان و دانش آموزان بتوانند پس از گذراندن مراحل تحصیلی خود موقعیت اجتماعی و اقتصادی مناسب شرایط خویش را به دست آورند.
- تغییر و اصلاح مداوم آموزش و پرورش استثنایی با توجه به روشهای نوین آموزش و پرورش استثنایی در جهان و نیازهایی که آن گونه کودکان و دانش آموزان در ارتباط با شرایط خاص جامعه دارند.
- آموزش و پرورش گروه های مختلف کودکان و دانش آموزان استثنایی با توجه به نیازهای خاص هر گروه در سطوح قبل از دبستان، ابتدایی، راهنمایی و متوسطه و با تأکید خاص بر آموزش حرفه ای برای تحت پوشش قرار دادن کلیه این گونه کودکان و دانش آموزان.
- کمک به پیشگیری از بروز ناتوانی های جسمی و ذهنی، قبل از تولد، هنگام تولد و بعد از تولد از طریق بالا بردن سطح آگاهی عمومی در زمینه عوامل بروز معلولیتها و خصوصیات کودکان استثنایی.

هدف از ارائه خدمات توانبخشی به دانش آموزان استثنایی:

این خدمت زیر مجموعه خدمات آموزش و پرورش دانش آموزان استثنایی می باشد. خدمات توانبخشی در آموزش و پرورش، مدرسه محور (آموزش محور) بوده و با هدف تسهیل مشارکت موفقیت آمیز دانش آموزان در محیط آموزشی ارائه می گردد. این خدمات شامل غربالگری، شناسایی، ارزیابی تخصصی کودکان و دانش آموزان استثنایی از نظر رشدی، جسمی - حرکتی، گفتار و زبان، مشارکت و ارتباطات اجتماعی، مهارت های روزمره زندگی، شناختی، شنوایی، نیاز به کمک افزارها (مثل ویلچر، سمعک و...)، تعیین اهداف توانبخشی آموزش محور، ارائه مداخلات تخصصی کاردرمانی، گفتاردرمانی، شنوایی شناسی، فیزیوتراپی درون مدرسه ای و برون مدرسه ای بر اساس اهداف تعیین شده، ارائه راهکارهای توانبخشی تسهیل کننده یادگیری به معلمان، ارائه راهکارهای توانبخشی افزایش دهنده مشارکت و کیفیت زندگی به والدین و تولید محتوای آموزشی در زمینه توانبخشی می باشد.

مسئولیت :

مسئولیت این خدمت با معاونت پیشگیری، تشخیص، توانبخشی سازمان در سطح ستاد، مدیران کل آموزش و پرورش استان، رؤسای ادارات استثنایی در سطح استان و رؤسای ادارات آموزش و پرورش، مدیران مدارس و مراکز جامع، کاردرمانگران، گفتاردرمانگران، شنوایی شناسان، فیزیوتراپیست ها و بینایی سنج ها در سطح مدارس و مراکز جامع، مناطق و شهرستان های کشور می باشد.

تعهدات خدمت گیرنده :

گروه‌هایی که این خدمات را دریافت می‌کنند شامل نوآموزان و دانش آموزان با کم‌توانی ذهنی، آسیب دیده بینایی، آسیب دیده شنوایی، اختلال طیف اوتیسم، مشکلات جسمی - حرکتی، چند معلولیتی، اختلال‌های رفتاری- هیجانی، اختلال یادگیری و نیازمند توجه خاص آموزشی می‌باشند که متعهد می‌شوند با امید هرچه تمام با شرکت در کلاس‌های آموزشی و بهره‌برداری بهینه از زیرساخت‌های مالی، فیزیکی و انسانی فراهم شده در مراکز جامع سنجش، آموزش، توانبخشی و مداخله بهنگام رشدی تربیتی و مدارس استثنایی، استعدادها و ظرفیت‌های خود را شکوفا نموده و به حداکثر استقلال خود دست یابند.

تعهدات دستگاه اجرایی :

سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور متعهد می‌گردد با طراحی و استقرار نظام توانبخشی کارآمد، اثر بخش و آموزش محور، زمینه و بسترهای لازم برای جبران ناتوانی‌های ذهنی و جسمی کودکان و دانش‌آموزان رافراهم نماید؛ آن‌گونه که کودکان و دانش‌آموزان بتوانند استقلال نسبی خود در انجام وظایف شخصی را کسب نموده و پس از گذراندن مراحل تحصیلی خود نیز بتوانند موقعیت اجتماعی و اقتصادی مناسب شرایط خویش را به دست آورند. همچنین در راه تغییر و اصلاح مداوم آموزش و پرورش استثنایی با توجه به روش‌های نوین توانبخشی آموزش محور و مدرسه محور در جهان و نیازهایی که این‌گونه کودکان و دانش‌آموزان در ارتباط با شرایط خاص جامعه دارند، گام بردارد و شرایط ارائه خدمات توانبخشی به گروه‌های مختلف کودکان و دانش‌آموزان استثنایی با توجه به نیازهای خاص هرگروه با تأکید بر تسهیل روند یادگیری، ارتقای استقلال فردی و افزایش کیفیت زندگی برای تحت پوشش قرار دادن تمامی این‌گونه کودکان و دانش‌آموزان را فراهم نماید.

هزینه‌ها و پرداخت‌ها :

ارائه خدمات توانبخشی درون مدرسه‌ای در مراکز جامع سنجش، آموزش، توانبخشی و مداخله بهنگام رشدی تربیتی و مدارس استثنایی برای نوآموزان و دانش‌آموزان استثنایی به صورت رایگان بوده و در قبال خدمات توانبخشی برون مدرسه‌ای نیز کمک هزینه‌های توانبخشی طبق قوانین و مقررات حاکم بر وزارت آموزش می‌باشد.

دوره عملکرد :

- این توافقنامه سطح خدمت تا تاریخ ۱۴۰۲/۱۲/۲۹ و تحت امضای معاون وزیر و رئیس سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور اعتبار دارد.
- این توافقنامه سطح خدمت حداکثر تا یکسال یعنی زمان اصلاح خدمات با سازمان اداری استخدامی به عنوان خدمت G2C اعتبار دارد.
- در پایان ۱۴۰۲/۱۲/۲۹ یک توافقنامه سطح خدمت جدید ایجاد و امضا خواهد شد.

حمید طریفی حسینی
معاون وزیر و رئیس سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور

